

T OVUZ

VƏTƏN,
XEYİRXAHLIQ,
ƏDALƏT
UĞRUNDA!

Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin orqanı

Qəzet 1929-cu ildən çıxır * № 05-06 (7486-7487) * 10 fevral 2017-ci il * İctimai-siyasi qəzet * Qiyməti 50 qəpik

Qeyri-neft sektorunun inkişafına tovuzlular öz layiqli töhfələrini vermək əzmindədirlər

Fevral ayının 8-də Aşiq Əkbər Cəfərov adına Tovuz rayon Mədəniyyət Mərkəzində geniş tərkibdə şura iclası keçirilmişdir. Tədbir iştirakçıları ilk öncə Heydər Əliyev meydanında ulu öndərin abidəsini ziyarət etmiş, abidə önünə təzə-təz güllər düzmüş, xatirəsinə ehtiramlarını bildirmişlər.

Şura iclasında "Tovuz rayonunda 2016-cı ildə sosial-iqtisadi inkişafın yekunları və 2017-ci ildə qarşıda duran vəzifələr barədə" Tovuz rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tofiq Məhəmmədali oğlu Zeynalov hesabat məruzəsi ilə çıxış etmişdir. Həmin məruzədən əsas müddəaları diqqətinizə çatdırırıq.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sədrliyi ilə yanvar ayının 10-da Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ilin yekunları və 2017-ci ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilmişdir. İclasdakı nitqində cənab Prezident ötən ili dəyərləndirməklə yanaşı, cari ildəki hədəfləri göstərmiş, konkret vəzifələrlə bağlı hökumətə tapşırır-

çirilməli tədbirlərdən danışıqdan Azərbaycanın valyuta ehtiyatlarını xatırlatmış, ölkəmizin durumunun ümitsiz olması barədə proqnozları təkzib etmişdir. Neftin qiymətlərinin kəskin şəkildə aşağı düşməsi və bu səbəbdən valyuta gəlirlərinin bir neçə dəfə azaldılması tikinti sektorunda müəyyən tənəzzül yaratrsa da, ötən ildə ölkə iqtisadiyyatının qeyri-neft sənayesində və aq-

mək gücündədir. İqtisadi islahatlara Azərbaycan hökumətinin verdiyi önəm dünyanın bir çox aparıcı maliyyə institutlarının da diqqətindən yayınmayıb. Dünyanın aparıcı iqtisadi beynəlxalq forumunun - Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesablamlarına görə, Azərbaycan iqtisadiyyatı 2016-cı böhran ilində dünya miqyasında rəqabət qabiliyyətliliyinə görə üç pillə

lar vermişdir. Bundan sonra yanvarın 30-da "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda cənab Prezident ölkəmizdə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, sahibkarlığın inkişafı, qeyri-neft sektorunun dirçəldilməsi sahəsində olan vəziyyəti mükəmməl şəkildə təhlil etmiş, növbəti mərhələ üçün aidyyəti dövlət orqanlarının qarşısında konkret vəzifələr qoymuşdur.

Prezident qeyri-neft sektorunun, xüsusilə də kənd təsərrüfatı, turizm, sənayenin inkişafı, bank sektorunun sağlamlaşdırılması və digər məsələlərlə bağlı həyata ke-

rar sektorda pozitiv nəticələr əldə olunub. Bu ilk növbədə Azərbaycan hökumətinin qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi ilə bağlı atdığı konkret addımların nəticəsində mümkün olmuşdur. Yola saldıığımız ildə iqtisadi islahatların sürətləndirilməsini təmin edə biləcək çox əhəmiyyətli qərarlar qəbul edildi. Buna görə də 2016-cı ili sözün əsl mənasında sürətli iqtisadi islahatların başlanğıc ili kimi dəyərləndirmək olar.

Ölkə iqtisadiyyatının real sektora transformasiya edilməsinə hədəflənmiş bu islahat proqramlarının uğurla reallaşdırılması yaxın bir neçə il ərzində iqtisadiyyatın neftdən asılılığını optimal bir həddə endir-

iriləyərək 40-cı pillədən 37-ci pilləyə qalxıb. Cənab Prezidentin Nazirlər Kabinetinin iclasında dediği kimi-bu, rekord göstəricidir. Bu göstəriciyə görə biz MDB məkanında birinciyik. Gəlin baxaq, bir ölkənin iqtisadiyyatında böhranlı durum varsa, onda bu göstərici bir qədər pisləşməli idi. Bizim halda isə bunun əksi baş verdi. Ümumi iqtisadi azalmalara baxmayaraq, biz bu sıradakı üç pillə irəliləyə bildik. Deməli, nüfuzlu beynəlxalq qurumlar 2016-cı ildə ölkədə start verilmiş islahatları yüksək qiymətləndirirlər.

Yola saldıığımız 2016-cı ildə Azərbaycan iqtisadiyyatına 8 milyard dollar xarici sərmayə qoyulub. Ümumilikdə ölkə iqtisadiyyatına

qoyulan sərmayənin həcmi 11,7 milyard dollar təşkil etmişdir.

Ölkəmizdə qeyri-neft sənaye istehsalı keçən il 5 faiz, eyni zamanda görülmüş operativ tədbirlər nəticəsində kənd təsərrüfatı 2,6 faiz artmışdır. Böhranlı vəziyyətdən şərəflə çıxan respublikamızda ötən il 100 mindən çox daimi iş yeri açılmışdır.

2016-cı ildə ölkəmizdə sosial sahələrdə də bir sıra müsbət nəticələr əldə olunub. Bu dövrdə maaşlar 7 faiz, pensiyalar 8 faiz artmışdır. 2017-ci ildə bu istiqamətdə müsbət dinamikanın olacağı gözlənilir. Gəlirlərimizin azalmasına baxmayaraq, maaşların artırılması, sosial infrastruktur layihələrinin icra edilməsi dövlətimizin sosial siy-

asetinin göstəricisidir. Ötən il ölkə üzrə 485 məktəb təmir edilmiş, 29 yeni məktəb, 41 xəstəxana tikilmiş və təmir edilmişdir.

Nazirlər Kabinetinin iclasında cənab Prezident uğurlarımız sırasında "ASAN xidmət" mərkəzlərinin fəaliyyətinə toxunaraq qeyd etmişdir ki, "2016-cı ildə ictimai xidmətlər sahəsində işlər uğurla gedib, "ASAN xidmət" mərkəzlərinin sayı 11-ə çatıb. Son illər ərzində 13 milyon müraciət olmuşdur və vətəndaşların bəyənmə əmsalı təxminən 100 faizə yaxındır. Bu da ictimai xidmətlər, ümumiyyətlə, ictimai münasibətlər sahəsində bir inqilab idi və bu, artıq Azərbaycan brendidir.

(Davamı 2-ci səhifədə)

Qeyri-neft sektorunun inkişafına tovuzlular öz layiqli töhfələrini vermək əzmindədirlər

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Artıq bəzi ölkələr bizim təcrübəmizi tətbiq etməyə başlamışlar. Keçən il "ASAN xidmət" öz funksiyalarını genişləndirdi, "ASAN kommunal", "ASAN qatar", "Asan viza" təşəbbüsü irəli sürüldü. Onu da qeyd etməliyəm ki, "ASAN viza"nın fəaliyyəti nəticəsində ölkəmizə gələcək turistlərin sayı bundan sonra da artacaq... 2016-cı ildə ölkəmizə gələn turistlərin sayı 11 faiz artmışdır və əminəm ki, bu il daha da artacaq".

Möhtərəm Prezident yığıncaqda Dağlıq Qarabağ məsələsindən də etərflı danışmış və xüsusi olaraq vurğulamışdır ki, "Aprel döyüşləri bizim şanlı tariximizdir, böyük qələbəmizdir. Biz hərbiçilərimizlə fəxr edirik. Bu döyüşlər zamanı Azərbaycan xalqı bir daha öz birliyini nümayiş etdirmişdir... Hesab edirəm ki, 2016-cı il münaqişənin həlli ilə bağlı çox önəmli il olmuşdur... Aprel döyüşləri həm bizim parlaq qələbəmizdir, həm bir daha Azərbaycan dövlətinin gücünü göstərdi, həm də bir daha göstərdi ki, biz heç vaxt bu vəziyyətlə barışmayacağıq. Biz bütün təxribatlara layiqli cavab verəcəyik". Bunun davamı olaraq cənab Prezidentin Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad olunmuş Cocuq Mərcağı kəndinin bərpası ilə bağlı 24 yanvar 2017-ci il tarixli Sərəncamı ölkə vətəndaşlarında böyük ruh yüksəkliyi yaratmışdır.

Böyük qayıdışın başlanğıcı olan bu Sərəncam xalqımız üçün olduqca xoş müjdədir. Biz sevinc içərisindəyik və ölkə başçısına səmimi minnətdarlığımızı çatdırırıq.

2016-cı ildə ölkəmizin mühüm uğurlarından bəhs edərkən Rio Olimpiya oyunlarında tarixi qələbəmizi xüsusi qeyd etməliyik. Olimpiya oyunlarında 18 medal qazanmaqla biz dünya miqyasında 14-cü, Avropada 7-ci, keçmiş Sovet Respublikaları arasında Rusiyadan sonra 2-ci və müsəlman aləmində 1-ci yerə çıxmışıq.

Bu bizim növbəti böyük qələbəmizdir.

"Multikulturalizm ili" elan edilmiş 2016-cı ildə Azərbaycanın sahib olduğu tolerantlıq və multikulturalizm dəyərləri ölkəmizdə və onun həddüdlərindən kənarda geniş miqyasda təbliğ edilərək nümunə göstərildi. Azərbaycan müxtəlif dinlərin və mədəniyyətlərin birgə yaşayışı və həmrəyliyi istiqamətində ardıcıl siyasət yürüdü. Dini dözümsüzlüyün, irqi ayrı-seçkililiyin bütün dünyada geniş yayıldığı bir dövrdə dövlətimizin başçısının birbaşa göstərişi ilə inşa olunmuş, Cənubi Qafqazın ən böyük məscidi olan Heydər Məscidində vəhdət namazının qılınması islam dünyasına bir mesajdır. Bununla, Azərbaycan bütün dünyaya islamda olan ayrı-ayrı məzhəblər arasında ki qarşıdurmaların aradan qaldırılmasının örnəyini göstərir. Məhz bu baxımdan Prezidentimiz tərəfindən 2017-ci ilin "İslam həmrəyliyi ili" elan olunması olduqca əhəmiyyətli və zamanın çağırışlarına cavab ver-

rən mühüm bir addımdır. Bu, müasir dövrdə müstəqil siyasət aparmaq kimi çox çətin bir işin öhdəsindən öz zəngin və uzaqgörən siyasəti ilə gələn dövlət başçımızın islam dininə, müsəlman dünyasına verdiyi yüksək dəyərin göstəricisidir. Əminik ki, "İslam həmrəyliyi ili" elan edilən 2017-ci il də ölkəmiz və bütün islam dünyası üçün uğurlu illərdən biri olacaq. İslam mədəniyyətinin təbliği və təşviqi, ənənələrimizin qorunması, islam dininin olduğu kimi dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və ən əsası islamı gözəndən salan dairelərin hərəkətlərinə qarşı arqumentlərin ortaya qoyulması istiqamətində verilən töhfələrlə yadda qalacaqdır.

Nazirlər Kabinetinin iclasında yekun nitqində cənab Prezident ölkədə inşaat sektorunun canlandırılması istiqamətində görülən işlərdən bəhs edərək bildirmişdir ki, "üç layihə çərçivəsində şəhərimizdə hündürlükdə 150 yaşayış binası tikiləcək. Bundan əlavə, indi onlarla tikinti meydançasında işlər gedir. Beləliklə, biz inşaat sektorunu canlandıracağıq. Bu, bizə nə verəcək? İlk növbədə, mənzil fondu yeniləşir. Digər tərəfdən, şəhər daxmalarından, "naxolstroy" adlandırılan qanunsuz binalardan təmizlənəcək. Şəhərin görkəmi daha da yaxşılaşacaq. Tikinti materialları sektoru canlanacaq. Biz artıq böyük bir sənaye sahəsini yaratmışıq. İnşaat materiallarının bir çoxu Azərbaycanda istehsal olunur. Yəni, burada yerli materiallardan söhbət gedir. İdxaldan asılılıq böyük dərəcədə azalıb. Bu, tikinti materialları sektorunun da inkişafına xidmət göstərəcək. Təkcə sadaladığım layihələrin icrası nəticəsində minlərlə, on minlərlə yeni iş yeri yaradılacaq".

Cənab Prezident çıxışında sahibkarları da bu prosesdə yaxından iştirak etməyə çağırmışdır.

Möhtərəm cənab Prezident bütün çıxışlarında, o cümlədən Nazirlər Kabinetinin iclasında çıxışında korrupsiya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizəni ön plana çəkmişdir. Bu istiqamətdə ölkəmizdə mühüm işlər görülür. 2016-cı il

"Qlobal Korrupsiya Barometri" ölkəmizdə korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində ciddi irəliləyişlərin olmasını göstərib. Bununla belə ölkə başçısının siyasi iradəsinə uyğun olaraq bu sahədə sistemli işlər davam etdirilir.

Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə komissiyasının 26 dekabr 2016-cı il tarixində keçirilmiş geniş müşavirəsində ölkə ərazisində korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, şəffaflığın təmin olunması, bütün sahələrdə qanunvericiliyin tələblərinə əməl olunması sahəsində aparılan işlərə daha ciddi yanaşılması tapşırıqları verilmişdir. Müşavirədə kənd təsərrüfatı təyinatlı və dövlət ehtiyat fondu torpaqlarından qanunsuz istifadə, torpaqların əsasız olaraq təyinatının dəyişdirilməsi, bələdiyyələr tərəfindən qanunsuz qərarların qəbulu, orta məktəblərdə və məktəbəqədər təhsil müəssisələrində neqativ halların baş verməsi, səhiyyə sahəsində xəstələrdən əlavə ödəniş tələb olunması, dərman təchizatındakı nöqsanlar, qeyri-qanuni stomatoloji xidmət, mədəniyyət sahəsində işçilərə əməkhaqqı borcları, vətəndaş müraciətlərinə biganə münasibət, bütün idarə, müəssisə və təşkilatlarda əmək və icra intizamı, tikinti sahəsində hüquqpozmalara yol verilməsi, Qum-qınqıl karxanalarının yerinin düzgün seçilməməsi, ərazilərin ekoloji vəziyyəti, yerlərdə əxlaqsızlıq yuvalarının, qanunsuz valyuta dəyişmə məntəqələrinin, qumarxana və digər mərc oyunları obyektlərinin himayə edilməsi istiqamətində geniş təhlil aparılmış, sözügedən sahələrdə baş verən qanunazidd hallar aidiyyəti mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının, o cümlədən hüquq mühafizə orqanlarının diqqətinə çatdırılmış, ayrı-ayrı vəzifəli şəxslərin ünvanına ciddi irad və tənqidi qeydlər səsləndirilmişdir.

Müşavirədə bizim də ünvanımıza konkret sahə üzrə tənqid səslənmişdir və mən bu məsələyə ayrıca toxunacağam.

Böyük iftixar və qürur hissi ilə

qeyd etmək istəyirəm ki, keçən il fevral ayının 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev son on ildə altıncı dəfə Tovuz rayonuna səfər etmiş, bu dövrdə Tovuz rayonunun sosial-iqtisadi inkişafının təmin olunması ilə bağlı 10 Sərəncam qəbul etmişdir. Cənab Prezident rayonumuza son səfəri zamanı Heydər Əliyev adına mədəniyyət və istirahət parkında salınmış park-bulvar və əyləncə mərkəzi ilə tanış olmuş, Tovuz-Hunanlar-Qaraxanlı-Düz Cırdaxan avtomobil yolunun, Tovuz şəhərində 7 saylı körpələr evi-uşaq bağçasının, Tovuzçay su anbarının, Qovlar şəhərində gənclər evinin açılışını etmişdir. Cənab Prezident rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə Tovuz rayonunda işlərin uğurla gətdiyini qeyd etmiş, eyni zamanda rayonumuzun sosial-iqtisadi inkişafı ilə əlaqədar qarşıda duran vəzifələr barədə öz tapşırıq və tövsiyyələrini vermişdir. Cənab Prezident 19 fevral 2016-cı il tarixdə əlli min nəfərə yaxın əhalinin yaşadığı 16 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Qovlar-Əyyublu-Alakol-İbrahimhacılı-Yanıqlı-Ağacqala-Qoçdərə-Çobansığnaq-Yoğunbulaq-Sarıtala avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə ilkin olaraq 4 milyon manat vəsait ayrılması barədə Sərəncam imzalamışdır. Ümumiyyətlə, son on ildə cənab Prezidentin müvafiq Sərəncamlarına uyğun olaraq Tovuz rayonunda 143 min nəfər əhalinin yaşadığı yaşayış məntəqələrini əhatə edən 189,3 kilometr uzunluğunda avtomobil yollarına asfalt-beton örtük qoyulmuşdur. Bu layihələrin icrası bütövlükdə rayonumuzun sosial-iqtisadi inkişafı üçün müstəsna rol oynamışdır. Rayonumuza, tovuzlulara göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə rayon əhalisi adından sonsuz minnətdarlığımızı bildiririk.

2016-cı ildə rayon üzrə makroiqtisadi vəziyyət sabit olmuşdur. Hesabat dövründə rayonda məhsul buraxılışının və xidmətlərin həcmi 323 milyon 203 min manat təş-

kil etmişdir. Kənd təsərrüfatında 183 milyon 524 min manat, sənayedə 8 milyon 84 min manat, ticarət və xidmət sahələrində 107 milyon 395 min manat, nəqliyyatda 7 milyon 159 min manat, rabitədə 1 milyon 152 min manat təşkil etmişdir. Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin həcmi 73 milyon 130 min manat olmaqla keçən ilə nisbətən 8,2 faiz artmışdır.

"Azərbaycan Respublikası Regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nda Tovuz rayonu üzrə nəzərdə tutulmuş işlər müvafiq icra müddətlərində yerinə yetirilir. Proqramın icrasının ikinci illərdə əlaqədar keçən ilin 26 yanvar tarixində keçirilən konfransda cənab Prezident bu sahədə vəziyyəti etərflı təhlil etmiş və qarşıya yeni vəzifələr qoymuşdur. Həmin vəzifələrin icrası istiqamətində davamlı iş aparılmış və əsas hədəflərə nail olunmuşdur.

Ötən il rayonda qeyri-neft sektorunun inkişafı sahəsində xeyli işlər görülmüş, kənd təsərrüfatının inkişafı, ənənəvi istehsal sahələrinin dirçəldilməsi istiqamətində davamlı tədbirlər həyata keçirilmişdir. Kənd təsərrüfatının əsas istiqamətləri üzrə təcrübəli mütəxəssislər cəlb edilməklə 9 işçi qrupu təşkil olunmuş, yerli assosiasiyalar yaradılmış, ayrı-ayrı sahələrdə çalışan kiçik və orta sahibkarlarla çoxsaylı görüşlər keçirilmiş, kənd təsərrüfatının intensiv və ekstensiv inkişaf istiqamətləri müəyyənləşdirilmiş, torpaqlardan səmərəli istifadə olunması, məhsuldarlığın artırılması, rəqabət qabiliyyətli məhsullar istehsal olunması, eyni zamanda rayonumuz üçün ənənəvi hesab olunan baramaçılığın, tütüncülüynün, şəkər çuğunduru əkininin, tərəvəzçiliyin və digər sahələrin dirçəldilməsi ilə bağlı konkret tədbirlər görülmüş, növbəti ilin məhsulu üçün əsaslı zəmin yaradılmışdır.

Nazirlər Kabinetinin iclasında cənab Prezident ölkədə baramaçılığın inkişafı ilə əlaqədar görülən tədbirlərdən danışmış, 2019-cu il üçün 1300 ton barama istehsalının gözlənilmədiyini vurğulamışdır. Bu istiqamətdə bizim də qarşımızda mühüm vəzifələr durur. Ötən ildən başlayaraq rayonumuzda baramaçılığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində işlər aparılır. Keçən mövsüm 1560 kq yüksək kəfiyyətli barama istehsal olunmuş və satılmışdır. Barama istehsalının artırılması üçün lazımı yem bazasının yaradılması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir. 2016-cı ildə baramaçılığın yem bazasının möhkəmləndirilməsi üçün xaricdən gətirilmiş 10 min ədəd yarpaq üçün çəkil tingləri əkilmiş, eyni zamanda 30 minə yaxın yerli tut tingləri yetişdirilir. Cari ildə 10 tona yaxın barama istehsal etməyi planlaşdırırıq.

Prezidentin göstərişlərinə uyğun olaraq rayonda tütüncülüynün inkişafı ilə bağlı tədbirlər görülür. Keçən il 20 hektar sahədə tütün əkilmişdir.

(Davamı 3-cü səhifədə)

Qeyri-neft sektorunun inkişafına tovuzlular öz layiqli töhfələrini vermək əzmindədirlər

(Əvvəlci 2-ci səhifədə)

Təbii şərait səbəbindən və ilk təcrübə olduğu üçün sahələrdən istənilən məhsuldarlıq əldə olunmamışdır. Tütün sahələrindən 3140 kq məhsul götürülmüş və tütün emalı müəssisəsinə satılmışdır. Tütün əsas ixrac yönü məhsul sayıldığından 2017-ci ildə tütün sahələrinin genişləndirilməsi və məhsuldarlığın artırılması üçün müvafiq işlər aparılır.

Kənd təsərrüfatının gəlir gətirən sahələrindən biri kimi rayonda emal üçün şəkər çuğunduru istehsalına başlanılmışdır. Ötən il 110 hektar sahədə ilk dəfə olaraq çuğundur ekilmiş, 1080 ton məhsul istehsal olunmuş və şəkər zavoduna 67 min manat dəyərinə məhsul satılmışdır. 2017-ci ildə şəkər çuğundurunun əkin sahəsinin 2000 hektara çatdırılması və məhsuldarlığının artırılması nəzərdə tutulmuşdur. Artıq sahələrdə şumlama işləri başa çatdırılmış, məhsulun tədarükü və satışı ilə əlaqədar hüquqi sənədlər hazırlanmış və yaxın vaxtlarda səpinə başlanacaqdır.

Dövlət başçımızın əsas diqqət yetirdiyi məsələlərdən biri də ilk növbədə kənd təsərrüfatı məhsulları hesabına ixracın şaxələndirilməsidir. Əsas ixrac məhsulları kimi fındıq, xurma, nar bağlarının genişləndirilməsi qarşıya qoyulmuşdur. Hazırda rayonda 230 hektar xurma bağı vardır. Onun 24 hektarı ötən il salınmışdır. Məhsul verən 131 hektar xurma bağından 2016-cı ildə 2528 ton məhsul götürülmüşdür. Məhsul əsas etibarilə xarici bazarlara ixrac olunmuşdur. Bundan əlavə ötən il xarici bazarlara 72 ton giləs, 70 ton şaftalı, 40 ton ərik göndərilmişdir. Ümumilikdə 932 hektar məhsul verən bağlardan 15 min 940 ton məhsul götürülmüş, daxili və xarici bazarlarda 6 milyon 376 min manatlıq (bir ailəyə 185 manat) məhsul satılmışdır.

Ötən il həmçinin 12 hektar sahədə yeni fındıq bağları, 13 hektar sahədə isə nar bağları salınmışdır. Ümumilikdə hazırda rayonda 35 hektar fındıq, 112 hektar nar bağları mövcuddur.

Bütövlükdə rayonda 1185 hektar sahədə meyvə bağı var. İxrac yönü məhsulları artırmaq üçün yeni müasir bağların salınması işləri davam etdirilir.

Ötən il 1669 hektar sahədə tərəvəz ekilmişdir. Həmin sahələrdən 37 min 14 ton məhsul götürülmüşdür. O cümlədən, ümumi sahəsi 30,5 hektar olan istixanalarda 1535 ton məhsul istehsal olunmuş və il ərzində 1 milyon 228 min manatlıq məhsul satılmışdır. İstehsal olunan məhsulların əsas hissəsi xarici ölkələrə ixrac olunmuşdur.

Ümumilikdə, 2016-cı ildə rayon üzrə tərəvəzçilikdə 14 milyon 76 min manatlıq məhsul istehsal olunmuş və hər ailəyə 409 manat gəlir götürülmüşdür.

Uzun illərin təcrübəsi göstərir ki, tərəvəzçilikdə ən səmərəli bitkilərdən biri yerləkdir. Yerkökü əsasən Hunanlar kəndində ekilir. 2016-cı ildə 8 min 600 ton yerkökü istehsal olunmuş və Hunanlar kəndində hər ailəyə 6 min 490 manat gəlir gətirmişdir.

Tovuz rayonunda 2016-cı ildə ilk dəfə olaraq təkrar əkidən 3 min 760 ton məhsul götürülmüşdür.

Rayonda üzümçülüğün inkişafı qarşımızda duran ən ümdə məsələdir. Nazirlər Kabinetinin iclasında cənab Prezident tərəfindən üzümçülüğün inkişaf etdirilməsi, yeni üzüm bağlarının salınması, eyni zamanda şərab zavodlarının

fəaliyyətinin bərpasının zəruriliyindən bəhs edilmişdir.

2007-ci ildə Tovuz rayonu ərazisində cəmi 63 hektar üzüm bağı olduğu halda 2016-cı ildə üzüm bağlarının sahəsi 664 hektar təşkil edir. Ötən mövsümdə məhsul verən 548 hektar üzüm bağlarından 9 min 870 ton məhsul yığılmış, 6 milyon 909 min manatlıq məhsul satılmışdır. Bir hektar üzüm bağından 15 min 472 manat gəlir əldə edilmişdir. Bu rəqəm özlüyündə vaxtilə rayon iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmiş, üzümçülüğün inkişafına olan marağı əks etdirir. Gələcək hədəfimiz üzümçülük sahəsini 3 min hektara çatdırmaqdır.

2016-cı ildə 11 min 554 hektar sahədə dənli ekilib, 39 min 587 ton məhsul götürülmüşdür. Orta satış qiyməti 0.28 manat olmaqla, il ərzində 11 milyon 84 min manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hər bir ailəyə 322.0 manat gəlir düşmüşdür. 2017-ci ilin məhsulu üçün Tovuz rayonunda 24 min 60 hektar taxıl səpilmişdir. Taxıl səpini keçən ildəkindən 2,4 dəfə çoxdur. Hazırda Ceyrançöl qışlaqlarının ərazisində, təxminən 12 min hektar sahədə taxılçılıq təsərrüfatı yaradılmışdır ki, bu ölkəmizdə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasına sanballı töhfə verəcəkdir. Keçən il toxumçuluq təsərrüfatı kimi qeydiyyatdan keçmiş fiziki şəxslər tərəfindən 315 ton yüksək reproduksiya toxum yetişdirilərək fermerlərə satılmışdır.

Beləliklə, keçən təsərrüfat ilində rayonda 9 min 810 hektar buğ-

da, 1225 hektar qarğıdalı, 8 min 197 hektar kartof, 120 hektar bostan ekilmiş, sahələrdən müvafiq olaraq 31 min 636 ton buğda, 6 min 643 ton qarğıdalı, 178 min 635 ton kartof, 3 min 540 ton bostan məhsulları götürülmüşdür.

Rayonda kartof, üzüm və başqa meyvələrin saxlanması üçün 2 ədəd 3000 tonluq soyuducu kameraların bir ədədinin tikintisi başa çatmışdır. Hazırda rayonda 8560 ton tutumu olan 13 soyuducu fəaliyyət göstərir.

Tovuz rayonunda 43 min 744 baş iri buynuzlu, 199 min 642 baş qoyun və keçilər vardır. 2016-cı il

lign ancaq qapalı şəraitdə inkişaf etdirilməsi zərurətini vurğulamışdır. Bu istiqamətdə rayonda müəyyən tədbirlər görülür. Ceyrançöl ərazisində 500 başlıq heyvandarlıq kompleksinin tikintisi üçün hazırlıq işləri aparılır. Eyni zamanda ayrı-ayrı fermerlər qapalı şəraitdə mal-qara kökəltməsi ilə məşğul olurlar və onlara lazımı dəstək verilir.

Rayonun inzibati ərazisində kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar 138 min 173 hektar, o cümlədən kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlar 106 min 342 hektar, dövlət ehtiyat fondu torpaqları 2 min 869

rğu, 35 ədəd hidrometrik post bərpa olunmuşdur.

Əkin sahələrinin su təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə ölkə Prezidentinin Sərəncamına əsasən ötən il 12 ədəd subartezian quyusu istismara verilmiş və növbəti mərhələdə qazılması nəzərdə tutulan 14 ədəd artezian quyusunun 5-də qazma işlərinə başlanılmışdır. Bütövlükdə rayon ərazisində mövcud olan subartezian quyuları vasitəsilə 6 min 779 hektar sahədə suvarma işləri aparılmışdır.

Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, Tovuzçay deryaçasının istifadəyə verilməsi və cənab Prezidentin Sərəncamları ilə rayonda hər il qazılıb istismara verilən artezian quyuları rayonda əkin sahələrinin su təminatını əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırmışdır. Bəzi xırda problemlər qalmış olsa da Tovuzda su problemi demək olar ki, öz həllini tapmışdır.

Əkinçiliklə məşğul olan kəndli təsərrüfatlarına lizinq xidmətinin təşkilində, aqrotexniki xidmətlərin həyata keçirilməsində lazımı dəstək verilmişdir. Tovuz rayon aqroservis filialı 94 ədəd müxtəlif kənd təsərrüfatı texnikaları ilə təchiz edilmiş və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına 20 addan çox aqrotexniki xidmət göstərilir. Bundan başqa 270 ədəd müxtəlif kənd təsərrüfatı texnikaları fiziki və hüquqi şəxslərə lizinqə verilmişdir. Ötən il fermerlərə güzəştli qiymətlərlə 3 min 993 ton mineral gübrələr, 1095 litr pestisidlər satılmışdır.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin zərərvericisini və xəstəliyini yerində müəyyən etmək üçün hər ay bütün təsərrüfatları əhatə edən marşrut yoxlamalar aparılmış, əlaqədar və xüsusi təhlükəli zərərvericilərə qarşı dövlət büdcə vəsaiti hesabına kimyəvi mübarizə işləri təşkil edilmişdir. Lakin sahələrdəki hazırkı vəziyyət göstərir ki, ziyanvericilərə qarşı mübarizə tədbirləri daha da gücləndirilməlidir.

Azərbaycan Prezidentinin "Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına dövlət dəstəyi haqqında" 2007-ci il 23 yanvar tarixli Sərəncamının icrasına uyğun olaraq 2016-cı ildə 20 min 225 hektar əkinə görə 14 min 961 istehsalçıya 1 milyon 388 min 523 manat kompensasiya verilmişdir.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamları ilə ölkədə kənd təsərrüfatının ənənəvi sahələrindən olan ipəkçiliyin və tütünçülüğün inkişafına dövlət dəstəyini gücləndirmək, bu sahələrin potensial imkanlarından səmərəli istifadə etmək, əhalinin məşğulluğunu artırmaq, marağını gücləndirmək və sosial rifahını daha da yaxşılaşdırmaq məqsədilə bu sahələrə də subsidiya verilməsi qərara alınmışdır.

Ümumi məhsul buraxılışında qeyri-dövlət sektorunun xüsusi çəkisi getdikcə artmaqdadır.

(Davamı 4-ci səhifədə)

mal-qaranın cins tərkibinin yaxşılaşması istiqamətində işlər davam etdirilmiş, 552 baş inək, camış və düyələrdə suni mayalanma aparılmış, 305 baş bala alınmışdır. 2016-cı il ərzində "Aqrolizinq" yolu ilə 24 baş cins mal gətirilmişdir. Bundan başqa rayonda heyvanların cins tərkibinin yaxşılaşdırılması üçün 5 suni mayalama mütəxəssisi fəaliyyət göstərir. İl ərzində 8 min 475 ton ət, 33 min 299 ton süd, 407 ton yun, 19 milyon 130 min ədəd yumurta istehsal olunmuşdur. Rayon üzrə 5260-dan çox arı ailəsi mövcuddur. Ötən il hava şəraitinin arıçılıq üçün əlverişsiz keçməsinə baxmayaraq 47,1 ton bal istehsal edilmişdir.

2016-cı ildə heyvandarlıqdan 48 milyon 920 min manatlıq (hər ailəyə 1420 manat) gəlir götürülmüşdür.

Rayonda heyvandarlığın yem bazasının möhkəmləndirilməsi tədbirləri 2016-cı ildə də davam etdirilmişdir. Keçən il yem bitkilərinin sahəsinin genişləndirilməsi və məhsuldarlığın artırılması nəticəsində əvvəlki ilə müqayisədə 157 ton çox yem istehsal olunmuşdur.

Bütövlükdə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 7,4 faiz artmış, müqaisəli qiymətlərlə keçən ilə nisbətən 12 milyon 679 min manatlıq çox məhsul istehsal edilmişdir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalından hər bir ailəyə düşən gəlirin miqdarı 5 min 326 manat təşkil edir.

Cənab Prezident bu gün səmərəsiz istifadə olunan örüş torpaqlarından səmərəli istifadə olunması məqsədilə heyvandar-

hektardır. 12 min hektar otlaq sahəsinin təyinatı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 17 noyabr 2015-ci il tarixli Sərəncamı ilə dəyişdirilərək əkin dövrüeyinə cəlb olunmuşdur. Rayonda torpaqların qanunsuz zəbt olunması halları vardır. Belə hallara qarşı tədbirlər görülür və bundan sonra da torpaqların qanunsuz zəbt olunmasına və müvafiq dövlət orqanlarının qərarı olmadan təyinatının dəyişdirilməsinə qarşı qətiyyətli mübarizə aparılacaqdır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının inkişafına xidmət edən infrastrukturun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi sahəsində xeyli işlər görülmüşdür. Rayonda torpaqların su təminatının yaxşılaşdırılması üçün meliorasiya-irriqasiya işlərinin həyata keçirilməsi istiqamətində işlər 2016-cı ildə də davam etdirilmişdir. Tovuzçay su anbarının tikintisi başa çatmış və Ağdağ ərazisini fasiləsiz suvarma suyu ilə təmin etmək məqsədilə Tovuzçay su anbarı üzərində nasos stansiyasında quraşdırma işləri davam etdirilir. Tovuzçay su anbarının 2016-cı ildə istifadəyə verilməsi 20 min hektar ərazinin suvarma suyunu olan tələbatını yaxşılaşdırmış və 300 hektar yeni sahələrdə suvarılma aparılmasına imkan yaratmışdır.

İl ərzində mexanizmlərlə 760 min kub metr arx və kanallarda, çay məcralarında 234 min kub metr təmizləmə işləri aparılmış, 59,6 kilometr beton kanal çəkilmişdir. Həmin arx və kanallar üzərindəki 94 ədəd hidrotexniki qu-

Qeyri-neft sektorunun inkişafına tovuzlular öz layiqli töhfələrini vermək əzmindədirlər

(Əvvəl 3-cü səhifədə)

Ötən il Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu və banklar tərəfindən sahibkarlara verilən kreditlərin məbləğində xeyli azalma müşahidə olunmuşdur. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən 16 layihə üçün 165 min 300 manat, banklar və kredit təşkilatları tərəfindən isə 3 min 870 nəfərə 7 milyon 740 min 900 manat kredit verilmişdir.

Nazirlər Kabinetinin iclasında cənab Prezident bu il Azərbaycanda sənaye istehsalı istiqamətində çox ciddi iş aparılmasının vacibliyini önə çəkərək bildirdi ki, "hər bir şəhərdə xüsusi sənaye sahəsi, sənaye parkı zonası yaradılmalıdır. Artıq bu proses başlayır və digər şəhərlərdə də yerli icra orqanları, sahibkarlar əlbəttə ki, dövlətin dəstəyi ilə bu işləri görməlidirlər". Dövlət başçısının göstərişinə uyğun olaraq aidiyyəti qurumlar və sahibkarlarla bu istiqamətdə işlər aparılır. Biz dəfələrlə bu tribunadan sahibkarlara, o cümlədən rayondan kənarında fəaliyyət göstərən tovuzlu sahibkarlara müraciət edərək onlara rayonumuzda iş qurmaları üçün öz dəstəyimizi təklif etmişik. Bu gün bu fikirləri bir daha səsləndiririk, əslən bu torpaqdan olan sahibkarları həmişə olduğu kimi yenə də gözləyirik.

Hesabat dövründə rayon üzrə təsdiq olunmuş 9 milyon 68 min manat proqnoza qarşı büdcəyə 9 milyon 517 min manat vəsait daxil olmuş və proqnoz 105 faiz yerinə yetirilmişdir. Ötən il gəlirdə dinamikanın olmasına baxmayaraq 5 vergi növü üzrə müəyyən edilmiş proqnozun yerinə yetirilməsi təmin edilməmişdir.

2016-cı ildə il üzrə yerli xərclər 32 milyon 931 min manat proqnozalaşdırılmış və 32 milyon 503 min manat icra olunmuşdur.

Rayonun yerli xərclərinin 87,6 faizini, yəni 28 milyon 466 min 500 manatını sosial xərclər təşkil etmişdir. O cümlədən təhsil xərclərinin xüsusi çəkisi 66,5 faiz, səhiyyə xərclərinin xüsusi çəkisi 18,1 faiz, mədəniyyət və turizm xərcləri isə 2,8 faiz olmuşdur.

Azərbaycan vətəndaşların sosial müdafiəsini gücləndirmək üçün ötən il 2 min 274 ailəyə ünvanlı sosial yardım ödənilmişdir ki, bunun da aylıq məbləği 351 min 523 manat təşkil edir.

Hesabat dövründə 1363 nəfər vətəndaşa işə göndəriş verilmiş, 713 nəfər 18 dövlət müəssisəsində işlə təmin olunmuşdur. Bütövlükdə il ərzində 1017 yeni iş yeri açılmışdır ki, onlardan 800-ü daimi iş yerləridir.

Nazirlər Kabinetinin iclasında cənab Prezident ekologiya məsələlərindən bəhs edərkən qeyd etmişdir ki, "son bir neçə il ərzində ölkəmizdə ağacəkmə kampaniyası çox geniş vüsət almışdır. Bu il də bu işlər aparılmalıdır. Ancaq hesab edirik ki, bundan sonra daha çox dekorativ ağaclar yox, yeni, bəzən ağaclar ekilməlidir. Ona görə bütün rayonlarda da iqlimə uyğun şəkildə ağacəkmə prosesi davam edəcək". Hazırda rayonumuzda bir çox meyvə ağaclarının əkin materi-

alları yetişdirilir. Biz bu imkandan istifadə edərək indidən ərazilərdə meyvə ağaclarının əkininə başlamalıyıq.

Hesabat dövründə yaşayış məntəqələrində sosial infrastrukturun möhkəmləndirilməsi və fəaliyyətinin davamlılığının təmin olunması məsələləri ilə müntəzəm məşğul olunmuşdur.

Ötən il istismar vaxtını sona çatdırmış elektrik dayaqlarından 429 ədədi dəmir-boru dayaqlarla əvəz olunmuş, 26 min 468 metr uzunluğunda naqillər yenisi ilə dəyişdirilmişdir. Sıradan çıxmış 42 ədəd güc transformatoru təmir olaraq quraşdırılmış, bütövlükdə 34 ədəd yeni müasir standartlara cavab verən transformatorlar istismara verilmişdir. Bu sahədə işlər davam etdirilir.

Əhalinin qazla təminatı və istilik təchizatı sahəsində ötən il müəyyən işlər görülmüşdür. 50 yaşayış məntəqəsində 812 yaşayış evinə və 17 qeyri-yaşayış sahəsinə təbii qaz verilmiş, rayon ərazisində təbii qazla təmin olunan abonentlərin sayı 31 min 489-a çatdırılmışdır. Rayonun Hacıhəsənli və Qaradaş kəndlərində qaz çəkilişi başa çatmış və abonentlər təbii qazla təmin olunmuşlar. Rayon üzrə qazlaşmanın səviyyəsi 85 faiz təşkil edir. Hədəfimiz bütün yaşayış məntəqələrinin təbii qazla təmin olunmasına nail olmaqdır.

Tovuz şəhərinin su və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi artıq başa çatmışdır. Lakin sayğaclaşma işlərinin başa çatdırılmaması içməli su ilə təminatda fasilələrin yaranmasına səbəb olur. Sukanal idarəsi bu vəziyyəti aradan qaldırmaqla və içməli suyun ədalətli bölünməsinə təmin etməlidir. Biz indi kəndlərdə yaşayan əhalinin içməli su ilə təmin olunması üçün aidiyyəti qurumlarla iş aparırıq.

2016-cı il ərzində rayonda abadlıq-quruculuq və tikinti-quraşdırma işləri davam etdirilmişdir. Belə ki, "Tovuz rayonunda abadlıq işləri" xətti ilə Tovuz şəhərinin Heydər Əliyev prospekti, H.Aslanov, R.Məmmədov, M.Musayev və S.Vurğun, Aşıq M.Bayramov küçələrində səkilərə 2860 kv.m tomet tavalər döşənmiş, 690 kv.m hasar hörülmüş, hasarlarda 2940 kv.m suvaq işləri görülmüş, hasar və bi-

naların fasadında 7,7 kub metr ağac materialından dekorativ şəkərlər qurulmuş, 6480 kv.m hasar və binaların fasadında, 1980 kv.m darvazalarda rəngləmə işləri aparılmış, 2000 metr uzunluğunda beton bort daşları düzülmüş, hasarlarda aqalay və qaya daşından dekorativ üzlüklər vurulmuşdur.

Qovlar şəhərində Şəhriyar və Vağzal küçələrində də müvafiq abadlıq işləri aparılmışdır. Qovlar şəhərinə Dönük Qırıqlı tərəfdən girişdəki "Giriş tağı" əsaslı təmir edilmişdir.

Keçən il rayon mərkəzindəki çoxmərtəbəli binalarda əsaslı təmir işləri aparılmış və 186 nəfər bu sahədə işlə təmin olunmuşdur. Həmin layihənin davamı olaraq hazırda Tovuz və Qovlar şəhərlərində çoxmərtəbəli yaşayış binalarında təmir işləri aparılır. Tovuz şəhərində yolların əsaslı təmiri davam etdirilmiş, S.Qılıçov, N.Nərimanov, A.H.Bozalqanlı, A.Ə.Rzayev, S.Məmmədov küçələrində müvafiq olaraq 19 min 600 kv.m asfalt-beton örtük salınmışdır.

Qovlar-Əyyublu-Alakol-Ağacqala-Sartala-Haçaqaya avtomobil yolunun 15 kilometrlik hissəsi əsaslı təmir edilmiş, yolun tikintisi işləri davam etdirilir. Burada bir məsələni xüsusi vurğulamaq istəyirəm ki, son illər ölkə başçısının Sərəncamları ilə dövlət büdcəsindən və digər mənbələrdən rayonda tikinti-quruculuq işlərinə ayrılan vəsaitin əsas hissəsi kəndlərdə infrastrukturun qurulmasına, yol tikintisi və təmirinə, məktəblərin və s. obyektlərin tikintisinə yönəldilmişdir.

Kənd Təsərrüfatı İdarəsinin və Tovuz elektrik şəbəkəsinin yeni inzibati binaları, H.Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Tovuz və Qovlar şəhərlərində 3 ədəd uşaq bağçası-körpələr evi tikilib istifadəyə verilmişdir.

Tovuz şəhərində Nizami mədəniyyət evinin və Aşıq Hüseyn Bozalqanlı adına Aşıq Sənəti Dövlət muzeyinin tikintisi davam etdirilmişdir.

Ağbulaq kənd tam orta məktəbinin, Qovlar şəhər internat məktəbinin, "Xalça istehsalı müəssisəsi"nin tikintisinə başlanmışdır.

Rayonda tikinti işləri aparılarkən yerşəxmə məsələləri Azər-

baycan Respublikası "Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsi"nin tələblərinə uyğun həyata keçirilir. Bundan sonra da tikinti sahəsində hüquq pozulmalarına yol verilməməsi üçün lazımi tədbirlər görülməlidir.

Tovuz və Zəyəm çayı hövzələrində fəaliyyət göstərən 5 ədəd qum-çınqıl karxanalarının fəaliyyəti nəzarətdə saxlanılır. Onların çay hövzələrində strateji körpülərin, hidrotexniki qurğuların, ixrac neft-qaz boru kəmərlərinin, digər mühəndis-texniki qurğuların istismarı üçün təhlükə törətməməsi üçün qabaqçılıq tədbirlər görülür.

Təhsil sahəsində ötən il müəyyən işlər görülmüşdür. 2016-cı ildə orta məktəbləri bitirən 1652 nəfər məzundan 534 nəfəri ali məktəblərə, 129 nəfəri orta ixtisas məktəblərinə qəbul olunmuşlar.

Biz bundan əvvəlki tədbirlərimizdə şagirdlərin bilavasitə məktəblərdə, sinif otağında keyfiyyətli təhsil alması, repititor məşğələlərinin dərstdən sonra məktəbdə keçirilməsi barədə təkliflər səsləndirmişdik. Artıq növbəti tədris ilində Azərbaycanın bir sıra şəhər və rayonlarının, o cümlədən Tovuz rayonunun məktəblərində təhsilin təmayüllər üzrə təşkilinə nəzərdə tutulur. Yaxın vaxtlarda Təhsil Nazirliyi tərəfindən tam orta təhsil səviyyəsində təmayülləşmənin tətbiqi nəzərdə tutulmuş yeni pilot ümumtəhsil müəssisələrinin siyahısı təsdiq ediləcəkdir. Təmayülləşmiş məktəblərində yalnız şagirdlərin seçdikləri ixtisasa uyğun fənlər tədris ediləcək. Onların əlavə müəllim yanına getmələrinə lüzum qalmayacaq. Bu da valideynlərin repititorlara ayıracağı vəsaitin ailədə qalmasına səbəb olacaqdır. Bu halda Təhsil şöbəsi və məktəb rəhbərləri valideynlərin vəsaiti hesabına şagirdlərin əldə etdikləri müvəffəqiyyətləri öz adlarına çıxarmaq və real işlərinin nəticəsini görərlər.

Təssüflə qeyd etməliyəm ki, respublika müşavirəsində bir sıra rayonlarla yanaşı Tovuz rayonunun ümumtəhsil məktəblərində də neqativ halların baş alıb getməsi kəskin tənqid olunmuşdur. Dəfələrlə deyilməsinə baxmayaraq ümumtəhsil məktəblərində şəffaflığın təmin edilməsi, valideynlərdən, şagirdlərdən və müəllimlərdən qanunazidd ödənişlərin tələb olunması, yuxarı sinif şagirdlərinin məktəbdən yayınaraq yalnız repititor məşğələlərinə getmələrinə şərait yaradılması, dərse davamiyyətin pozulması və digər sahələrdə olan nöqsanlar hələ də qalmaqdadır. Dözülməz haldır ki, təhsil şöbəsinin rəhbərliyi vəziyyətin nizamlanması üçün nəinki tədbirlər görmür, əksinə bununla barışır. Məktəblərdə baş verən neqativ hallara görə müəllim kontingenti və valideynlər arasında narazılıqlar tez-tez eşidilir. Məktəb direktorları bir çox hallarda özləri bu işin təşkilatçıları kimi çıxış edirlər. Artıq bu məsələlərlə bağlı ali dövlət orqanlarının keçirdiyi müşavirələrdə tənqidi fikirlər səslənir və bu sahədə qayda yaradılması tələb olunur. Həmin müşavirədə iştirak etmiş hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri bu vəziyyəti ciddi təhlil etməli, lazımi araşdırmalar aparmalı, şəffaflığın təmin edilməsi sahəsində əməli işlər görməlidirlər.

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin fəaliyyətində də neqativ hallar vardır. Uşaqların körpələr evi-uşaq bağçalarına qəbul edilməsi, qidalandırılması, təhsili tam şəffaf şəkildə həyata keçirilməlidir. Bu işdə hər bir müəssisənin rəhbəri şəxsən məsuliyyət daşıyır.

Əhaliyə göstərilən tibbi xidmət daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Səhiyyə müəssisələrinin fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində müəyyən işlər görülmüş, tibbi xidmətin səviyyəsi yaxşılaşdırılmışdır. Sakinlərimizin rayon səhiyyəsinə inamları artmaqdadır. Biz bununla yanaşı səhiyyə sahəsindəki xoşagəlməz halların aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üçün müvafiq tapşırıqlar vermişik və bu iş nəzarətdə saxlanılır. Ona nail olmağa çalışırıq ki, xəstələrə təmənnsəz xidmət göstərisin, dərman təchizatında və xəstəxana-aptek mənasibətlərində neqativ hallara yol verilməsin, qeyri qanuni stamotoloji fəaliyyətlə məşğul olma halları aşkar edilib aradan qaldırılsın. Bununla bağlı ictimaiyyətlə əlaqələr daha da gücləndirilməlidir.

Mədəniyyət obyektlərinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi sahəsində aparılan işlərə bir qədər əvvəl toxunduq. 2016-cı il mədəni-kültüvi proqramlarla zəngin olmuş, çoxlu sayda maraqlı tədbirlər keçirilmişdir. Lakin, bu sahədə görülən işlər daha da canlandırılmalıdır.

Rayonda turizmin inkişafı ilə əlaqədar xeyli işlər görülmüş, bütün zəruri sosial infrastruktur yaradılmışdır. Rayon üzrə 5 turist marşrutu müəyyən olunmuşdur və bu marşrutlar turistləri qəbul etmək üçün tam hazırdır. Buraya ötən il on minlərlə turist axını olmuşdur. Turistlərin gəlişi yerli əhalinin məşğulluğunun təmin olunmasına, kəndlərdə ərzaq bazarının canlanmasına və sakinlərin gəlirlərinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasına səbəb olmuşdur. Tovuzda bundan sonra turizmin inkişafı ilə bağlı daha geniş iş aparmalıyıq.

(Davamı 5-ci səhifədə)

Qeyri-neft sektorunun inkişafına tovuzlular öz layiqli töhfələrini vermək əzmindədirlər

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Məlum olduğu kimi 2015-ci ildə Tovuz şəhəri ilə Fransanın Konyak şəhəri arasında "Qardaşlaşma" protokolu imzalanmışdır. 2016-cı ildə də Konyak şəhəri ilə əlaqələrimiz davam etmiş, mənim rəhbərliyimlə nümayəndə heyətimiz Fransada olmuş, Konyak şəhərinin meri isə Tovuz rayonuna səfər etmişdir. Konyak şəhərində görkəmli Azərbaycan şairi Məhsəti Gəncəvinin abidəsi ucaldılmış, rayonumuzda isə Tovuz-Konyak Dostluq parkının təməli qoyulmuşdur. Beynəlxalq əməkdaşlığımız çərçivəsində turizm, kənd təsərrüfatı, mədəniyyət və tibb sahəsində əlaqələrin qurulması, müvafiq olaraq Azərbaycan dili və Fransız dili kurslarının təşkil edilməsi və s. üzrə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Ötən il mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyətinin təşkilində yol verilmiş nöqsanlar nəticəsində bu gün rayon mədəniyyət müəssisələrində çalışan işçilərə 6 min 162 manat əmək haqqı borcu qalmışdır. Bu işçilər arasında haqlı narazılıqlara səbəb olur, onların gündəlik yaşayış tələbatının ödənilməsində problemlər yaranır. Bu istiqamətdə lazımı təhlillər aparılır.

Keçən il ərzində bədən tərbiyəsi və idmanın inkişaf etdirilməsi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər davam etdirilmişdir. İdmanın əksər sahələri üzrə müxtəlif yarışlar keçirilmiş, mövcud idman qurğularının potensialından səmərəli istifadə olunmuşdur. İdmançılarımız respublika birinciliyində və çempionatlarda iştirak etmişlər. "Turan Tovuz Peşəkar Futbol Klubu"nun oyun səviyyəsi xeyli yüksəlmiş, komanda çıxış etdiyi birinci liqada mövsümün əvvəlindən liderdir. Tovuz futbolu dirçəliş yolundadır və öz tarixi şöhrətini qaytarmaq əzmindədir. Rayon İcra Hakimiyyəti klubun maddi-texniki və ərzaq təchizatı ilə əlaqədar zəruri tədbirləri həyata keçirir və bundan sonra da komandaya lazımı dəstək verilecekdir.

Olimpiya İdman Kompleksinin və Gənclər evinin imkanlarından maksimum istifadə olunması, gənclərin asudə vaxtının səmərəli təşkili sahəsində məqsədyönlü işlər görülür.

Rayonda gənclərin ordu sıralarına hazırlanması və göndərilməsi yüksək mütəşəkkilliklə və təntənəli tədbirlərlə müşayiət olunur. Ötən il rayonumuzda 1064 nəfər gənc həqiqi hərbi xidmətə göndərilmiş, proqnoz tapşırıqlar yerinə yetirilmişdir.

Əvvəllər hərbi Səfərbərlik tədbirlərinin həyata keçirilməsində müşahidə olunmuş nöqsanlar aradan qaldırılmışdır. Şəhər və kənd icra nümayəndəlikləri və bələdiyyələr səfərbərlik məsələlərinə birinci dərəcəli iş kimi yanaşmalıdırlar.

Ötən il Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinə yardım fonduna 55 min 494 manat vəsait köçürülmüşdür. Bu əvvəlki illərdən 4 min 144 manat çoxdur.

Rayonda hüquq-mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi, cinayətkarlığa və qanun pozuntularına qarşı mübarizənin təşkili diqqət mərkəzində olmuş-

dur.

Keçən il rayonda cinayətlərin dinamikasında və strukturunda müsbət nəticələr qorunub saxlanılmış, baş vermiş cinayət hadisələrinin açılma faizi yüksəlmiş, ağır və xüsusi ilə ağır cinayət hadisələrinin hamısının açılması təmin edilmişdir. Baş vermiş cinayət hadisələrinin sayı əvvəlki ilə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə azalmışdır. Bunlarla yanaşı Respublika müşavirəsində deyildiyi kimi bu gün cəmiyyəti narahat edən əxlaqsız yuvalarının, qara bazarlarda qanunsuz valyuta dəyişmə əməliyyatlarının, qumarxana və digər mərc oyunlarını obyektlərinin himayə olunması hallarına qətiyyətli yol verilməməli, bu kimi neqativ təzahürlərlə barışmaz mübarizə aparılmalıdır.

Hesabat ilində rayonun mülki müdafiəsi, yanğın təhlükəsizliyi, təbii fəlakətlər və fəvqəladə hadisələr zamanı əhalinin təhlükəsizliyinin təmin olunması diqqət mərkəzində saxlanılmış, müvafiq planlar hazırlanmış, lazımı maarifləndirmə işləri aparılmışdır. Sərhəd kəndlərində münəqqişədən zərər çəkmiş evlərin və təsərrüfatların bərpasına, təbii fəlakətə məruz qalmış daşınmaz əmlakın və sosial infrastrukturun yenidən qurulmasına köməklik göstərilmişdir. Bir daha bildirirəm ki, yerlərdə əhalinin öz əmlakını və təsərrüfatını vaxtında siqorta etdirməsi üçün əhali arasında geniş iş aparılmalıdır.

2016-cı ildə rayonda ideoloji işin təşkili istiqamətində müntəzəm iş aparılmış, müstəqilliyimizin 25-ci ildönümü təntənə ilə qeyd olunmuş, Heydər Əliyev mərkəzində keçirilən tədbirlərin sistemliliyi təmin olunmuş, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin apardığı uğurlu daxili və xarici siyasətin əhali arasında fəal təbliği təşkil edilmişdir. "Ölkəmizi tanıyaq" şüarı altında tur-ak-siyalar davam etdirilmiş, noyabr ayında 40 nəfər fəal məktəbli Qəbələ, Şəki və Zaqatala rayonlarında səfərdə olmuşlar.

"Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"nin tələblərinə uyğun olaraq il ərzində rayonda fəaliyyət göstərən siyasi partiyaların yerli təşkilatları, qeyri-hökumət təşkilatları, kütləvi informasiya vasitələri və dini qurumlarla qarşılıqlı fəaliyyətin təşkili sahəsində müvafiq iş aparılmış, ərazidəki ictimai-siyasi vəziyyət barədə məlumatlar toplanaraq təhlil edilmiş, mövcud ten-

densiyalar müəyyənləşdirilmişdir.

Ötən ilin ən böyük siyasi hadisəsi ölkə Konstitusiyasına əlavə və dəyişikliklər edilməsi ilə bağlı keçirilmiş ümumxalq səsverməsi - Referendum olmuşdur. Referendum kompaniyası uğurla başa çatdırılmış, demokratik şəraitdə keçirilən seçkilərdə seçicilərin 70 faizindən çoxu seçki məntəqələrinə gedərək öz iradələrini sərbəst şəkildə ifadə etmiş və Referendum Aktı layihəsinə "HƏ" demişlər. Tovuzlular Referendumda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə dərin inamlarını və sarsılmaz sədaqətlerini bir daha sübut etmişlər.

2016-cı ilin "Multikulturalizm ili" elan edilməsi ilə bağlı təsdiq olunmuş tədbirlər planı ardıcılıqla yerinə yetirilmişdir. Rayonda dini durum həmişə olduğu kimi sabitdir. Qeyri-ənənəvi dinlərin və təriqətlərin yayılması hallarına yol verilməmiş, dini fanatizmin və xurafat meyillərinin təzahürlərinə qarşı mübarizə aparılmışdır. "Dini etiqad azadlığı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun icrası ilə əlaqədar müntəzəm iş aparılır. Qədim qoyduğumuz "İslam həmrəyliyi ili"ndə də dövlət başçımızın səmimi, düzgün, ədalətli, prinsipial və cəsarətli siyasətinə uyğun olaraq fəaliyyətimizi davam etdirəcəyik.

Rayonumuzun sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində görülən işlər barədə respublika mətbuatında və yerli "Tovuz" qəzetində müntəzəm yazılar dərc edilmiş, mərkəzi və yerli televiziya kanallarında kifayət qədər işıqlandırılmışdır.

2016-cı ildə bələdiyyə qurumları tərəfindən "Yerli demokratiya həftəsi" çərçivəsində müxtəlif tədbirlər, əhali ilə görüşlər keçirilmiş, problemlərin öyrənilməsi və həlli ilə bağlı işlər görülmüşdür. "Bir bələdiyyə-əzi bir layihə" çərçivəsində 78 min manat dəyərində 67 xırda layihə icra olunmuşdur. Bələdiyyələrdə avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin tətbiqinə başlanmışdır. Bələdiyyələr tərəfindən il ərzində 36 nəfər vətəndaşa həyətyanı torpaq, sahibkarlıq məqsədilə 6 nəfərə torpaq sahəsi satılmışdır.

2017-ci ilin yanvar ayında ərazi nümayəndəliklərinin 2016-cı ilin yekunlarına dair hesabatları keçirilmişdir. Hesabat yığıncaqlarında 3150 nəfər iştirak etmiş, 250 nəfər tənqidi qeyd və təkliflərlə çıxış etmiş, ərazilərin sosial-iqtisadi inki-

şafı ilə əlaqədar 202 təklif səsənlənmişdir. Hesabat yığıncaqlarında səsənlənən tənqidi qeydlər və təkliflər, qaldırılan problemlər ümumiləşdirilərək təhlil edilir, aidiyyəti təşkilatlara göndərilir və il ərzində icrasına nəzarət olunur. Bir sıra təkliflərlə əlaqədar mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları qarşısında məsələlər qaldırılır.

2016-cı ildə RİH başçısı yanında Şüaranın 26 iclası keçirilmiş və 29 məsələ müzakirə edilmiş, rayonda qeyri-neft sektorunun inkişafı, sosial-iqtisadi, mədəni və digər yerli məsələlərinə dair təkliflər verilmişdir. Bu il də rayonda sosial-iqtisadi inkişafı, ictimai-siyasi vəziyyətə dair aktual məsələlər rayon icra hakimiyyətinin perspektiv iş planına daxil edilmiş və vaxtaşırı olaraq RİH başçısı yanında Şüra iclaslarında geniş müzakirə olunması nəzərdə tutulur.

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda yekun nitqində cənab Prezident bir daha məmur-vətəndaş münasibətlərini ön plana çəkmiş, "məmur xalqın xidmətçisidir, vətəndaşa xidmət, kömək göstərməlidir, yekəxanalıq etməməlidir" demişdir.

Biz insanlarla münasibətdə, gündəlik olaraq vətəndaş müraciətlərinə baxılmasında və onların qəbulunun təşkilində məhz bu prinsipləri əsas götürürük. Keçən il ərzində RİH başçısı aparatına 868 vətəndaş müraciəti daxil olmuşdur ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 48 ədəd azdır. İlbəil müraciətlərin sayında azalma tendensiyası müşahidə edilir. Hesabat dövründə RİH başçısı tərəfindən 1952 nəfər vətəndaş qəbul edilmişdir. Yazılı müraciətlərin 471 ədədi rəhbər orqanlara, 397 ədədi isə birbaşa rayon icra hakimiyyəti başçısına ünvanlanan müraciətlərdir. İlin ikinci yarımiliyindən başlayaraq bütün müraciətlər vahid elektron informasiya sistemində daxil edilmişdir. Daxil olan müraciətlər əsasən kənd təsərrüfatı, torpaq, kredit, mənzil, iş, birdəfəlik maddi yardım, enerji daşıyıcıları, su təchizatı, təbii fəlakət hadisələri və sair sahələrlə bağlı məsələlərdir. Müraciətlərdə həlli mümkün olan bütün məsələlər icra olunmuşdur.

Ötən il ərzində rayon icra hakimiyyəti başçısı tərəfindən yerlərdə 48 sayyar görüş-qəbul keçirilmişdir. Bu görüşlərdə yerli sakinlər tə-

rəfindən 421 təklif səsənlənmişdir. Qaldırılmış məsələlərdən 235-i artıq həllini tapmış, 64-ü hazırda icra olunmaqdadır, 75-i barədə aidiyyəti üzrə məsələ qaldırılmış, 47-i barədə vətəndaşlara hüquqi izahatlar verilmişdir.

Yerlərdə qaldırılan məsələlərin əksəriyyəti ərazilərin sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlıdır və onların həlli ilə əlaqədar tədbirlər görülmüş və görülməkdədir.

2016-cı il dərin iqtisadi islahatlar ili kimi tarixdə qalacaq. Bu il ərzində qəbul edilmiş qanunlar, qərarlar, möhtərəm prezidentimiz tərəfindən imzalanmış Sərəncamlar iqtisadi islahatları daha da dərinləşdirir və imkan verir ki, qarşdakı dövrdə qeyri-neft sektorunun hesabına daha da inkişaf edək. Artıq bu istiqamətdə uğurlu fəaliyyət dövrü başlamışdır. Biz də ümumi işə öz töhfələrimizi vermək üçün qarşımızda duran vəzifələri sözsüz yerinə yetirmək üçün bütün tədbirləri görəcəyik.

Mən bu gün hesabat yığıncağında qazandığımız uğurları, əldə etdiyimiz nəticələri barədə daha çox söz açdım. Məruzə boyu işimizdə olan nöqsanlara da toxundum.

Rayonda mövcud olan hər bir problemin həlli üzrə konkret tədbirlərimiz var. İctimaiyyəti narahat edən, əhaliyə xidmətlə bağlı olan problemlərin həlli üçün məsuliyyətin başçı kimi məhz mənim üzümə olduğunu daim dərk edirəm.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin göstərişlərini və "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"ni rəhbər tutaraq öz fəaliyyətimizi bundan sonra daha da gücləndirəcək, rayonumuzun sosial-iqtisadi inkişafının müasir tələblərə səviyyəsinə qurulması üçün ictimaiyyətin qüvvəsini səfərbər etməklə davamlı iş aparacağıq.

Qəti əminliyimi və möhkəm inamımı ifadə edərək bildirirəm ki, biz-tovuzlular cənab Prezidentin müəyyən etdiyi inkişaf hədəflərinə nail olunması üçün səylərimizi daha da artıracağıq, əməli fəaliyyətimizlə ulu öndərimiz Heydər Əliyev ideallarına və möhtərəm Prezidentimizə həmişə sadıq olduğumuzu nümayiş etdirəcək və zati-əllərinin ətrafında möhkəm birləşərək onun qarşısına qoyduğu bütün vəzifələri şərəflə yerinə yetirəcəyik.

Məruzə ətrafında müzakirələr olmuşdur. Rayon bələdiyyə şurasının sədri Binnət Hüseynov, Azafli kənd tam orta məktəbin direktoru Zülfüqar Mustafayev, ailə fermer təsərrüfatının başçısı Fərmanlı Cəfərov, fermer sahibkar Kamal Ələsgərov, sahibkar Əhməd Muradov, baramaçı sahibkar Valide Qasimova, ictimaiyyətin nümayəndəsi Vəzir Süleymanov öz çıxışlarında rayonda görülən işlər barədə geniş məlumat verdilər və 2016-cı ildə rayon icra hakimiyyətinin gördüyü işlərin qanətbəx olduğunu bildirdilər.

Şüra iclasında Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Əlibaba Əliyev, Milli Məclisin deputatları Qənirə Paşayeva və Ülviyyə Ağayeva iştirak və çıxış etmişlər.

Şüra yığıncağının iştirakçıları adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə müraciət qəbul olunmuşdur.

"Tovuz"

Gənclər öz bayram günlərini qeyd etdilər

Heydər Əliyev mərkəzində Gənclər Günü ilə bağlı tədbir keçirilmişdir. Gənclər ilk öncə mərkəzdəki Ulu Öndərin abidəsini ziyarət etmiş, abidə önünə təzə-tər qərənfillər düzmüşlər. Tədbirdə Rayon Gənclər və İdman idarəsinin rəisi Sahib Ələsgərov geniş məruzə ilə çıxış etmişdir.

S.Ələsgərov bildirmişdir ki, təməli ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş «2 fevral - Gənclər günü» 1997-ci ildən etibarən hər il ölkəmizdə qeyd olunur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təsdiq etdiyi "Dövlət gənclər siyasəti haqqında Dövlət Proqramı"nın icrası ilə əlaqədar bir sıra uğurlu layihələr həyata keçirilmişdir.

Gənclər tarixin bütün dövrlərində inkişafın hərəkətverici qüvvəsi olub. Onların gücündən səmərəli istifadə olunanda ölkə də tərəqqi edir, insanların həyata baxışı da təzələnir, dövlət idarəçiliyinin, iqtisadiyyatın mədəniyyətin inkişafına rəvac verən mühüm işlər görülür.

Son illər respublikamız, cənab Prezidentin apardığı məqsədyönlü, düşünülmüş, səriştəli daxili və xarici siyasət nəticəsində gündü-gündən gözəlləşir, bütün sahələr yeni bir inkişaf dinamikası ilə irəliləyir.

Ölkəmizdə aparılan geniş miqyaslı işlərin ahənginə uyğun olaraq rayonumuzda da xeyli işlər görülmüşdür. İndi rayonumuz ölkəmizin ən gözəl və abad rayonlarından birinə çevrilmişdir. Təbii ki, bunlar hamısı hörmətli başçımızın gərgin əməyi və tələbkarlığı sayəsində olmuşdur.

Xüsusi ilə bir faktı diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm Gənclərimizin hərbi-vətənpərvərlik, milli-mənəvi dəyərlərimizə hörmət ruhunda tərbiyə olunması, onların fiziki və intellektual səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədi ilə rayon rəhbərliyinin təşəbbüsü və göstərişi ilə aparılan işlərin nəticəsində son illərdə Ali hərbi məktəblərə və C.Naxçıvanski adına hərbi liseyə qəbul olunanların sayı 500-dən artıqdır. Belə ki, ötən hesabat ilində də ali hərbi məktəbə və hərbi liseylərə

qəbul olunan şagirdlərin sayı 46 nəfər olmuşdur.

Bunların hamısı sabahın zabitləridir. Bizdə idarə olaraq rayon Təhsil şöbəsi və digər təşkilatlarla birlikdə hərbi-vətənpərvərlik mövzusunda keçirilən tədbirlərimizin sayını son illərdə daha da artırmışıq. Belə ki, «Şahin» hərbi-idman oyunu və «Vətənin Müdafiəsinə Hazırım» poliatlon çox növçülüüyü üzrə yarışlar, vətənpərvərlik mövzusunda rəsm, foto, inşa yazı, «Breynrinq», «Xəmsə» Milli intellektual

gənclər arasında təbliği məqsədi ilə toplantı keçirilmiş, toplantıda Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rayon şöbəsinin, polis şöbəsinin nümayəndələri iştirak və çıxış etmişlər.

Mütəmadi olaraq hər il həqiqi hərbi xidmətə gedən gənclərin təntənəli yolasalma mərasimində idarə əməkdaşları iştirak edir və onlara vətənin keşiyində mətin olmaları tövsiyyə olunur.

Bildiyimiz kimi rayon İcra Hakimiyyəti başçısının tapşırığına əsa-

lə gənclərin maarifləndirməsi üçün Tovuz Dövlət Sosial-İqtisad Kollecinə və N.Tusi adına texniki-təmayüllü məktəb liseyində «Narkotiklərə yox deyək» adlı tədbir keçirilmiş, tədbirdə video çarx nümayiş etdirilmiş və iştirakçılara bukletlər paylanmışdır.

Tədbirdə rayon Polis şöbəsinin və rayon Səhiyyə şöbəsinin əməkdaşları iştirak və çıxış etmişlər.

Gənclərin yay istirahətinin və asudə vaxtının səmərəli təşkili məqsədilə müəyyən tədbirlər həy-

ətində «Multikulturalizm ili» ilə bağlı toplantı keçirilmiş və toplantıda Azərbaycanda tolerantlıq və multikulturalizmlə bağlı məlumat verilmiş, etnik, dini, irqi mədəni mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bütün xalqların, etnik qrupların sülh şəraitində yaşamlarının vacibliyi tövsiyyə edilmişdir.

Rayonumuzda gənclərin özünü təsdiqi və asudə vaxtının səmərəli təşkili üçün hər cür şərait vardır. Son illər rayonumuzda aparılan abadlıq quruculuq işləri, yeni yolların çəkilişi, məktəb binalarının tikintisi, Heydər Əliyev fondunun vəsaiti hesabına inşa olunmuş müasir uşaq baxçaları, Heydər Əliyev adına parkda inşa olunmuş bulvar insanları istifadəsinə verilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il fevral ayının 16-da rəyonumuza tarixi səfəri zamanı açılış olmuş Qovlar şəhərində yerləşən «Gənclər evi» müasir gəncliyin tələblərinə tam cavab verir. Gənclər evinin imkanlarından maksimum yararlanmaq lazımdır.

Azərbaycan ordusu öz üzərinə düşən vəzifəni layiqincə yerinə yetirir. Lakin bir faktı qeyd etmək istəyirəm ki, mənfur düşmənlərimiz və Azərbaycanı gözü götürməyən xarici qüvvələr bizim qələbələrimizə və nailiyyətlərimizə sosial şəbəkələrdə kölgə salmağa çalışır.

Hər bir Azərbaycan genci həmin qarayaxma kompaniyalarına öz münasibətlerini bildirməlidir, Respublikamızda gedən dinamik inkişafı öz həmyaşıdları ilə paylaşmalıdır.

Məruzə ətrafında çıxışlar olmuşdur. N.Tusi adına məktəb liseyin müəllimi Aytəkin Müseyibova, YAP Tovuz rayon Gənclər birliyinin sədri Nihat Pənahov, Tovuz Dövlət Sosial İqtisad Kollecinin tələbəsi Nigar Mirzəyeva öz çıxışlarında gənclərin üzərinə düşən işlərdən, qarşısında duran vəzifələrdən söhbət açmışlar.

Tədbirdə rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Təranə Bayramova iştirak və çıxış etmişdir.

O, gəncləri bayram münasibəti ilə təbrik etmiş, gənclərə uğurlar arzulamışdır.

oyunu adlı müsabiqələr keçirilmişdir.

Eyni zamanda rayonun orta ümumtəhsil məktəblərinin yuxarı sinif şagirdləri arasında Xocalı faciəsinə həsr edilmiş «Xocalı-XX əsrin faciəsi» mövzusunda inşa yazı müsabiqəsi keçirilmiş, Xocalı faciəsini əks etdirən bukletlər hazırlanmış və təbliğat məqsədilə gənclərə paylanmışdır.

Daha sonra məruzəsi son illər hamımıza məlumdur ki, bir sıra gənclərimiz müxtəlif dini cərəyanların təsiri altına düşür, belə neqativ hallardan gənclərin çəkilməsi məqsədi ilə müəyyən tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Belə ki, «Dini ekstremizmə qarşı mübarizə» haqqında qanunun

sən hər il ali hərbi məktəblərə hazırlanan gənclərlə görüş keçirilir. Hər il mütəmadi olaraq gənclərimizə hərbi-vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması məqsədi ilə «Şahin» hərbi-idman və «Vətənin Müdafiəsinə Hazırım» poliatlon çoxnövçülüüyü üzrə yarışlar keçirilir. Çox fərəhləndirici haldır ki, 2016-cı ildə rayonumuzun komandası Respublika birinciliyində ən yüksək yerə layiq görülmüşdür. Çox təəsüfləndirici haldır ki, belə yüksək nəticələrlə yanaşı bəzi gənclərimiz neqativ hallara meyillidir. Mən burada narkotik vasitələrə aludə olan gəncləri nəzərdə tutaram. Biz hər birimiz bu gənclərə qarşı barışmaz olmalı və onları fəal həyata cəlb etməliyik. Bu məqsəd-

atə keçirilmişdir. Belə ki, «Uğurlu» istirahət mərkəzində gənclərin iştirakı ilə əyləncəli musiqili gecə keçirilmişdir. Gənclər və İdman Nazirliyinin uşaqların yay istirahəti ilə əlaqədar təşkil etdiyi Respublika Uşaq İstirahət və Sağlamlıq Mərkəzinə, 18 nəfər uşaq göndərilməmiş və istirahəti təmin olunmuşdur.

Eyni zamanda idarə tərəfindən tarixi və əlamətdar günlərlə əlaqədar il ərzində müxtəlif tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 yanvar 2016-cı il tarixli Sərəncamı ilə 2016-cı il Azərbaycanda «Multikulturalizm ili» elan edilmişdir. Bununla bağlı dekabr ayında yeniyetmə və gənclər

Qeyri-neft sektorunun inkişafı dövlət siyasətidir

Kənd təsərrüfatının inkişafı bizim üçün həmişə prioritet olub, indiki şəraitdə bunun önəmi daha da artır. Ərzaq təhlükəsizliyi məsələsi əsas prioritetdir və ümid edirəm ki, yaxın zamanlarda biz özümüzü ərzaqla tam şəkildə təmin edəcəyik. Bu məqsədlə son illər ərzində böyük işlər görülür və daha da böyük işlər görülməlidir. Fermerlərə dəstək verilir, subsidiyalarda yeni yanaşmalar təklif olunur. Əminəm ki, hər bölgə, rayon üzrə xüsusi bir subsidiya siyasəti aparılmalıdır. Çünki Azərbaycan çoxiqimli bir ölkədir. Doqquz iqlim zonamız var. Məxsusi olaraq hər bir zona üçün xüsusi kənd təsərrüfatı məhsulları yetişdirilməlidir və hər bir rayonun, hər bir iqtisadi zonanın öz subsidiya paketi olmalıdır. Belə olan halda kənd təsərrüfatı daha böyük səmərə ilə inkişaf edəcək.

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Fermerin qış qayğıları: saxla samanı, gələr zamanı

Çöllər, düzlər dümağ, bəmbəyaz qara bürünmüşdü. Uzaqlarda görünən yataqlardan qalxan tüstü bu bəyazlığı pozan yeganə şey idi. Bir zamanlar Əyyublu camaatının yaşayışı yerləri olan bu çöllərdə indi əhali həm əkinçiliklə, həm də heyvandarlıqla məşğul olurlar.

Zopu təpəsinin yanından gənc fermer Teymur Ələkbərovun ya-
tağı görünür. Yağan qar arxacın da ahəngini dəyişib. Başqa günlər payızdan xam saxlanmış yovşanlıqda və xəsilikdə otarılan sürü bu gün geniş sərdəndə yemlənir. Təsərrüfat üzvlərinin bir an belə baş qaşmağa vaxtları yoxdur. Kimi quzu küzlərini təmizləyir, kimi də yenice doğulmuş quzuları analarının altına tutub ağızlandırır. Təlik quzular isə tez-tez südlü qoyunların altına soxulur, qarınlarının doyururdular.

Fermer Teymur Ələkbərovun qayğıları isə hamınınkindən çoxdur. Təzəcə üyüdüb gətirdiyi otu yemlə qarışdıraraq yem qablarına tökməklə məşğuldur. Arxaca bir qoşqulu traktor yaxınlaşır. Gələn qonşu fermaların sahiblərindən biridir. O, bildirdi ki, bir necə günlük otu qalıb. Üz tutmadığı adam qal-

mayıb. Ancaq heç kim də artıq ot yoxdur. Ümidi bircə buraya qalıb.

Teymur işlərini bir az səhməna saldıqdan sonra arxac yoldaşı Baxçalıya tapşırıqlarını verib, r bizi içeri dəvət edir.

Səliqə-səhmanlı olacaqlarda hər cür şərait var. İsti otaqda pürrengi samovar çayı soyuğu canımızdan çıxarır.

O, üzünü ot üçün gələn adama tutub bir az da məzəmətlə deyir :

-Qardaş, indiyəcən keçən isti havalara ümid olub ehtiyatı əldən vermisen. Səni sağ ol, yayda taxıl biçiləndə dedim ki, gəl 200-300 tay saman da sən bağlatdır. Dedim ki, otum çoxdur, qoyun saman yeməz. Bayaq gördün ki, üyüdülmüş samanın gözüne azca yem qatanda heyvan necə gözüne təpir. Yəgin ki, televiziya-da heyvandarlıq, qoyunçuluqla bağlı proqramları izləmirsən. İzləsən bilərdin ki, buğda, arpa samanı heyvanın sağlam inkişaf etməyi üçün necə xeyirlidir. Çayını iç, tayadan 50 bağ saman, 50 bağ ot götür apar. Üyütdükdən sonra ver, qoy heyvanın aç qalmasın. Atalar yaxşı deyib ki, saxla samanı, gələr zamanı.

Həmin adamı yola saldıqdan sonra gənc fermerlə biz də söhbətimizə körpü saldıq. Qış qayğılarından, qışlamanın vəziyyətindən söz açdı:

-Əgər heyvanın qarnı tox, yeri isti olsa soyuq ona heç bir şey edə bilməz. Düzdür, qarlı havalarda bizim qayğılarımız da çoxalır, sürünü örüşə apara bilmirik. Qoyunların, xüsusilə quzuların altını bir necə dəfə təmizləməli oluruq. Belə havada döl kompaniyası da çətin keçir. İşimizi asanlaşdırmaq üçün bala verməyə hazırlaşan ana qoyunları ayrıca saxlayırıq. Onları gerek bir an belə gözdən qoymayasan. Qoyunçuluqda əsas göstərici nə qədər quzu almağınla ölçülür.

-Sizdə bu sahədə vəziyyət necədir, -deyə həm söhbətimin sözünü kəsirəm.

-Şükürlər olsun ki, hələlik vəziyyət yaxşıdır. Yaxın günlərdə döl

başla çatacaqdır. Faraş doğmuş qoyunlar yaz qabağı ikinci dəfə bala verəcəklər.

-Qoynun əkiz doğması, iki dəfə bala verməsi sizcə ən çox nədən aslıdır?

-Şərtlər çoxdur. Əvvəla, gerek hər il sürünü cavanlaşdırasan. Qocalmış qoyunları kənarlaşdırasan. Əsas şərtlərdən biri də bəsləməkdir. Atalar deyib ki, qoyunu yaz otar, payız otar, otara bilməsən yüz otar. Bir də gerek mal sahibi gündəlik heyvanın içində olsun. Hər gün müşahidələr apar-

miz belə qərara gəldi ki, evin son-beşiyi olduğum üçün mən kəndə qayıtmalıyam. Həmin vaxtlar Ulu Önderimiz torpaqları camaata paylamışdır. Kənddə iş görmək üçün münbit şərait yaranmışdı. İşə iki ədəd subartezian quyusu qazdırmaqla başladım. Sonra kredit götürüb yataq tikdim, qoyun aldım. İndi təsərrüfatım xeyli böyüyüb.

-Deyəsən təkə heyvandarlıqla məşğul olursan, bağçılıq, əkinçilik təsərrüfatı da yaradıbsınız.

-Üç hektardan çox xurma bağ-

nikanı almışam. Bu işə istər əkin-biçin, istərsə də yem bazasının yaradılmasında məsrəflərimizi xeyli azaldır, istehsal etdiyimiz məhsulun maya dəyərini aşağı salır.

-Surqut şəhərini tərk edib kəndə qayıtmağınza peşiman deyilsiniz ki?

-Əsla yox, Azərbaycanda olan sabit şərait heç bir yerdə yoxdur. Burada nə qurub-yaradırsansa bilərəm ki, özümündür, gələcəkdə də övladlarıma qalacaqdır. Qürbətdə isə daima özümü qonaq kimi hiss etmişəm, üreklə, həvəslə iş gör-

sın, gələcək damazlıq ana qoyunlar və çoqlar üçün quzular seçib ayrıca bəsləsin.

Teymur Ələkbərov bir vaxtlar Rusiya Federasiyasının Surqut şəhərində yaşayıb, biznes fəaliyyəti ilə məşğul olub. Özünün dediyinə görə kəndə qayıdış fermer təsərrüfatı ilə məşğul olmağı heç ağına da gətirmirdi. O, bu qayıdışını belə xatırlayır:

-Böyük qardaşlarım Surqutda yaşayırdılar. Mən də onlara baxıb getdim. Qardaşlarımla köməyi ilə öz biznesimi də qurdum. Atam Ələkbər kişi neçəki sağıydı, geri yanımdan arxayın idik. O, dünyasını dəyişəndən sonra ail-

imiz var. Bu ildən xeyli fındıq tingi əkməmişəm. Ölkə prezidentinin qeyri-neft sektorunun inkişafına xüsusi önəm verməsi, diqqət göstərməsi məni çox sevindirdi. On hektardan çox taxıl əkməmişəm. Üç hektar ərazi kartof səpini üçün hazırlanıb. Gələcəkdə torpaqlarını əkib-becərməyən torpaq sahibləri ilə müqavilə bağlayıb çuğundur ekməyi planlaşdırmışam. Mən bilərəm ki, bu gəlirli sahə təsərrüfata xeyli gəlir gətirəcəkdir.

Bu gün kənd təsərrüfatını ən gəlirli bir sahəyə çevirmək üçün dövlət tərəfindən hər cür dəstək göstərilir. Elə özümüzdən götürək. Lizing yolu ilə traktor və lazımı tex-

bilməmişəm.

-Xaricdə yaşayan soydaşlarımıza nə təklif edərdin?

-Təklif edərdim ki, orada qazandıqları pulun heç olmasa bir qismini investisiya kimi öz ölkəmizə yatırınsınlar. Yeni istehsal sahələri açsınlar, iş yerləri yaratsınlar. Burada nə yaratsalar öz ölkəmiz, öz yaxınlarımız, öz vətəndaşlarımız üçündür.

Gənc fermerə bərəketli il arzulayıb xoş bir ovqatla yataqdan ayrıldım. Quzuların mələşməsi, çoban itlərin hürüşməsi isə yol boyunca məni müşaiyyət etdi.

Ramiz Çıraqlı

2017-ci il üçün Tovuz rayon İcra Hakimiyyəti başçısının və müavinlərin vətəndaşların qəbulu cədvəli

Zeynalov Tofiq Məhəmmədli oğlu	-Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı	Cümə günü, saat 10 ⁰⁰ -dan gün ərzində
Həsənov Mahir İsa oğlu	-Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini	Cümə axşamı günü, saat 10 ⁰⁰ -dan gün ərzində
Qasımov Niftali Xansuvar oğlu	- Başçının müavini - sosial-iqtisadi inkişafın təhlili və proqnozlaşdırılması şöbəsinin müdiri	Çərşənbə günü, saat 10 ⁰⁰ -dan gün ərzində
Bayramova Tərənə Nazim qızı	-Başçının müavini - İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri	Çərşənbə axşamı günü, saat 10 ⁰⁰ -dan gün ərzində
Qurbanov Fərman Yunis oğlu	- Ərazi idarəetmə və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri	Bazar ertəsi günü, saat 10 ⁰⁰ -dan gün ərzində

Tovuz rayon İcra Hakimiyyəti

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunda vətəndaşların qəbuluna dair MƏLUMAT

Soyadı, adı, atasının adı	Vəzifəsi	Qəbul günləri	Qəbul saati
Zakir Qaralov	Azərbaycan Respublikası Baş Prokuroru	Cümə	10-dan
Rüstəm Üsubov	Baş prokurorunun birinci müavini	Bazar ertəsi Cümə axşamı	15-dən 15-dən
Namiq Əsgərov	Baş prokurorunun müavini	Çərşənbə axşamı cümə	15-dən 15-dən
Baş prokurorluğunun idarə (şöbə) rəisləri və onların müavinləri		Çərşənbə axşamı, çərşənbə, cümə axşamı, cümə, şənbə	15-dən 11-00-dən
Baş prokurorluğunun idarə (şöbə) prokurorları		Həftənin bütün iş günləri	10-00-dan

Tovuz rayon prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən 2017-ci ildə yerlərdə vətəndaşların qəbulu

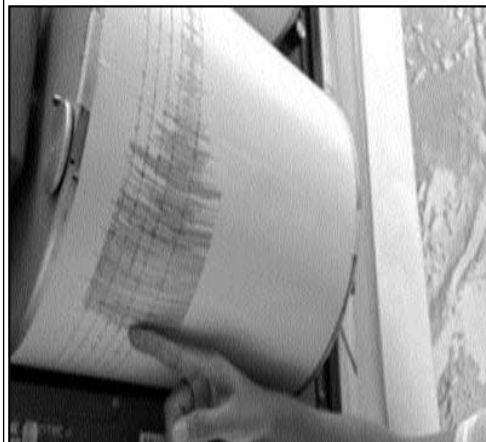
İdarə, müəssisə və təşkilat	Qəbulun tarixi	Əməkdaşın adı, soyadı	Vəzifəsi	Qeydlər
Qovlar bələdiyyəsi	21.01.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Əyyublu bələdiyyəsi	07.02.17	Rəşad Məmmədov	Prokuror köməkçisi	
Abulbəyli bələdiyyəsi	23.02.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Əlimərdanlı bələdiyyəsi	09.03.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Bayramlı bələdiyyəsi	29.03.17	Rəşad Məmmədov	Prokuror köməkçisi	
Əsrik Cirdaxan, bələdiyyəsi	14.04.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Əlibeyli bələdiyyəsi	17.05.17	Rəşad Məmmədov	Prokuror köməkçisi	
Ağbulaq bələdiyyəsi	08.06.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Azafılı bələdiyyəsi	27.06.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Şamlıq bələdiyyəsi	17.07.17	Rəşad Məmmədov	Prokuror köməkçisi	
Ağdam bələdiyyəsi	31.07.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Böyük Qışlaq, bələdiyyəsi	10.08.17	Rəşad Məmmədov	Prokuror köməkçisi	
Çəsməli, bələdiyyəsi	25.08.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Aşağı Mülkülü bələdiyyəsi	21.09.17	Rəşad Məmmədov	Prokuror köməkçisi	
Qazqulu bələdiyyəsi	14.10.17	Rəşad Məmmədov	Prokuror köməkçisi	
Aşağı Quşçu bələdiyyəsi	15.11.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	
Düz Cirdaxan Cəlilli bələdiyyəsi	08.12.17	Rəşad Məmmədov	Prokuror köməkçisi	
Qaraxanlı bələdiyyəsi	28.12.17	Elçin Qəhrəmanov	Prokuror vəzifəsini icra edən	

Tovuz rayon prokurorluğunda vətəndaşların qəbuluna dair MƏLUMAT

Soyadı, adı, atasının adı	Vəzifəsi	Qəbul günləri	Qəbul saati
	prokuror	Bazar ertəsi Cümə axşamı	10 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ -20 ⁰⁰
Qəhrəmanov Elçin Bəhmən oğlu	prokuror müavini	Çərşənbə axşamı Cümə	10 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ -20 ⁰⁰
Məmmədov Rəşad Namiq oğlu	prokuror köməkçisi	Çərşənbə Şənbə	10 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ -20 ⁰⁰

Tovuz rayon prokuroru əvəzi Elçin Qəhrəmanov

Azərbaycan dağıdıcı zəlzələ ola bilərmi? - Ekspert rəyi

Bu gün baş verən zəlzələ bir çoxumuzda belə bir sual doğurur?

Azərbaycanda dağıdıcı zəlzələ baş verə bilərmi?

Bunu əvvəlcədən necə hiss edək?

"Azərbaycanda zəlzələ olması normal haldır" bunu ATV.az- a ekoloq Telman Zeynalov

bildirib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın Kiçik Qafqaz dağlarında daim kiçik tipli zəlzələlər müşahidə olunur: "Səhər saatlarında bütün Azərbaycan ərazisində hiss edilən zəlzələ haqqında öncədən məlumatımız olmayıb. Mən şəxsən bu zəlzələni hiss etmədim".

Seysmologiya mərkəzinin rəhbəri Seysmoloq Qurban Yertmişlinin fikrincə, Zəlzələlər yer altında baş verən tektonik hərəkətlərin nəticəsidir. Azərbaycanda hər gün zəlzələlər olur. Azərbaycanda dağıdıcı zəlzələ olacağı ehtimalı yoxdur.

Təəssüf ki, zəlzələni qabaqcadan müəyyən etmək üçün heç bir cihaz mövcud deyil.

Vəfalı Əsgərov, Süleyman Dəmirov, Şiraslan Sadıqov, Osman Məmmədov, yaxın dostları Bəkir Hüseynova, qardaşı

Zakir Hüseynovun

vəfatından kədərləndiyini bildirir, və dərin hüznə başsağlığı verir.

Çingiz Qəribli, Ramiz Çıraqlı, Eldar Cəfərov, Mucəmməddin və Nizaməddin Axundovlara, qardaşları

Firudin Axundovun

vəfatından kədərləndiklərini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Hörmətli oxucular!

Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin orqanı olan

"TOVUZ"

qəzetinə 2017-ci ilin birinci yarısı üçün abunə yazılışına başlanıb. Qəzetin yarım illik abunə qiyməti 20 manatdır. Qəzetə "Kapitalbank"ın Tovuz filialında abunə yazılmaq olar.

BAŞ REDAKTOR
Çingiz Qəribli

Ünvanımız:
Tovuz şəhəri, Şəhriyar küçəsi, 3,
Telefon: 315-35-23
tovuz.1929@mail.ru

Redaksiyaya göndərilən əlyazmalar geri qaytarılmır. Dərc olunan məktublardakı faktlara və elanların məzmununa görə redaksiya məsuliyyət daşmır.

Qəzet redaksiyanın kompyüter mərkəzində yığılmış, səhifələnməmiş və "Mətbuat firması" mətbəəsində çap olunmuşdur.
Sifariş842. Tiraj: 1500.